

GAZETA MATEMATICĂ

SERIA B

PUBLICAȚIE LUNARĂ PENTRU TINERET

Fondată în anul 1895

Anul CXVIII nr. 9

septembrie 2013

ANIVERSĂRI

PROFESORUL CASSIUS T. IONESCU TULCEA LA 90 DE ANI

Profesorul *Cassius T. Ionescu Tulcea* s-a născut în ziua de 14 octombrie 1923, la București. A urmat cursurile Facultății de Științe a Universității București între 1942-1946. Imediat după luarea licenței, a devenit cadru didactic al acestei facultăți, inițial la catedra de teoria probabilităților condusă de profesorul *Octav Onicescu*, apoi, din 1952, la catedra de analiză matematică condusă de profesorul *Miron Nicolescu*. Între 1947 și 1957 a funcționat de asemenea ca cercetător la Institutul de matematică al Academiei, din București.

Încă din acea perioadă, profesorul *Ionescu Tulcea* s-a afirmat ca un matematician de mare talent. Mărturie stau lucrările sale din acea perioadă, dintre care cităm aici articolul publicat împreună cu *Gheorghe Marinescu*, *Théorie Ergodique pour des classes d'opérations complètement continues*, în *Annals of Math.* 52 (1950), No. 1, pp. 140-147. Este un articol care are peste 200 de citări.

Stabilit în S.U.A. din 1957, profesorul *Ionescu Tulcea* și-a susținut doctoratul în 1959, cu teza *Semi-Groups of Operators*, sub conducerea lui *Carl Einar Hille*, la Universitatea Yale. La Yale a condus la rândul său teza de doctorat a lui *Robert Langlands*, *Semi-Groups and Representations of Lie Groups*, susținută în 1960. *Robert Langlands* este la ora actuală unul dintre cei mai proeminenți matematicieni din lume. După 1961, profesorul *Ionescu Tulcea* a predat la mai multe universități americane: University of Pennsylvania at Philadelphia, University of Illinois at Urbana, Northwestern University at Evanston. Cercetările sale au privit analiza funcțională, teoria

probabilităților și aplicațiile acestei teorii la jocurile de noroc. De un foarte mare succes s-a bucurat cartea *Topics in the Theory of Lifting*, publicată în 1969 împreună cu *Alexandra Ionescu Tulcea*, în editura Springer-Verlag. Cartea a avut nu mai puțin de 4 ediții și a fost citată de sute de ori. Alte cărți publicate de *Cassius T. Ionescu Tulcea* (ca autor sau coautor) sunt:

- (1) Cassius T. Ionescu Tulcea, Octav Onicescu și Gheorghe Mihoc, *Calculul probabilităților și aplicații*, Editura Academiei, București, 1956
- (2) Cassius T. Ionescu Tulcea, *Spații Hilbert*, Editura Academiei, București, 1956
- (3) William W. Fairchild and Cassius T. Ionescu Tulcea, *Sets*, Saunders, 1970
- (4) William W. Fairchild and Cassius T. Ionescu Tulcea, *Topology*, Saunders, 1971
- (5) Virginia L. Graham, Cassius Ionescu Tulcea, *A Book on Casino Gambling*, 1976
- (6) Ionescu Tulcea, *Topics in Functional Analysis*, Ft. Belvoir Defense Technical Information Center, 1978
- (7) C Ionescu Tulcea, *A Book on Casino Craps, Other Dice Games & Gambling Systems*, Van Nostrand Reinhold, 1981
- (8) C Ionescu Tulcea, *A Book on Casino Blackjack*, Van Nostrand Reinhold, 1982.

Deși a funcționat doar 11 ani la Universitatea din București, profesorul *Ionescu Tulcea* a avut o influență puternică asupra colegilor săi mai tineri, imprimându-le un mod de a fi cu adevărat academic. Profesorul *Nicolae Dinculeanu*, o adevărată legendă a învățământului matematic românesc, mi-a mărturisit că și-a format stilul de predare la școala lui *Ionescu Tulcea*. De altfel, zilele acestea, cu prilejul conferinței aniversare dedicate împlinirii a 150 de ani de la înființarea Facultății de Științe din Universitatea București, numele lui *Ionescu Tulcea* a fost amintit cu mult respect și recunoștință de către toți cei care l-au cunoscut în anii când a profesat în România. Este deci fără putință de tăgadă că dacă astăzi putem vorbi de o școală românească de analiză matematică, aceasta se datorează și modului entuziast și profesionist în care a ținut dânsul cursurile în anii 60.

La mulți ani, domnule profesor *Cassius T. Ionescu Tulcea!*

Constantin P. Niculescu, Universitatea din Craiova